

Ångeföretaget Recond Concept torde vara väl känt för denna tidnings läsare. Sprunget ur Fortum för tioåret sedan har man utvecklat olika metoder för att med hjälp av olika kemikalier för vattenbehandling öka verkningsgraden i olika typer av energisystem. Nu står man i begrepp att ta ett internationellt steg.

Svensk Cleantech på export

Ett budskap man snart kommer att kunna lämna efter sig på flera ställen i Ukraina.

Grundare och VD vid Recond Concept är Nils-Erik Jonasson som berättar om bolagets utlandssatsning. - Det rör sig om en etablering i Ukraina och man kan kanske tycka att det är ett något udda val för en primär exportsatsning. Men, som i många andra sammanhang har slumpen spelat in. Vi har helt enkelt via affärskontakter vi har här i Sverige fått väldigt bra kontaktnät till den ukrainska marknaden. Vi jobbar ju huvudsakligen mot energisektorn och i Ukraina står den inför stora omvälvningar. Vår bedömning är att det borde finnas alla möjligheter att göra samma saker som vi redan gjort i Norden också där, säger Jonasson.

NU ÄR DET JU INTE SÅ ENKELT ATT MAN BARA STARTAR EN VERKSAMHET PÅ PLATS OCH SÄTTER IGÅNG.

- För att det här överhuvudtaget ska fungera så krävs att man har en bra, strategisk partner med

ett bra affärsnätverk och kännedom om byråkrati och marknad. Vi hittade en sådan partner ganska snabbt och det har inneburit att jag nu är delägare i ett svensk/ukrainskt företag som heter SUMC, Swedish Ukrainian Mining Company. Vår VD är en av landets kunnigare inom den ukrainska "mining industry" (gruvindustrin, direktöversatt), vilket i ukrainsk terminologi även innefattar gas- och oljebranschen, och dess energibehov. I bolaget har vi också en affärsman som har förståelse för politiska- och affärsmässiga processer i Ukraina (som är lite "krokigare" än hemma i Sverige) och ett starkt ukrainskt och internationellt affärsnätverk. Med tanke på det närmande till EU och väst som sker i landet nu och den energiomställning som också sker, så hamnar vi väldigt bra med vår affärsidé och vårt koncept, konstaterar Nils-Erik Jonasson och tillägger att man inte gick in i detta ensamma.

- Vi kontaktade Business Sweden (f.d Exportrådet) som bland annat varit behjälpliga med kontakter

med finansiella institutioner, kontaktskapande och nätverkande, avtalshjälp, med mera. Mitt råd till andra som står i begrepp att internationalisera sin verksamhet är; kontakta Business Sweden! Ni kommer kunna dra stor nytta av deras expertis.

HUR LÅNGT HAR MAN DÅ KOMMIT I UKRAINA?

- Det har nu gått ungefär ett år sedan vi satte igång med detta. Det samägda bolaget bildades i oktober/november 2013 och det var precis då som Majdandemonstrationerna drog igång. Man kan alltså säga att vi hade lite "oflyt" i uppstartfasen. Efter det så har krisen i östra Ukraina också kommit in i bilden och sammantaget har detta inneburit att vi ligger ett antal månader efter den ursprungliga tidsplanen, konstaterar Nils-Erik Jonasson och fortsätter:

- Det vi hittills gjort är ett antal förstudier hos energiföretag i såväl östra som västra Ukraina, samt i området runt huvudstaden Kiev. Nästa steg blir att

Nils-Erik Jonasson konstaterar att Recond Concept deltar i en historisk omställning i Ukraina och det gör att man känner sig lite som en pionjär.

under oktober i år utbildar personal i det samägda bolaget. Vi har elva anställda där i dagsläget och det kommer alltså att ske en teknikkompetensöverföring mot det gemensamt ägda bolaget. I slutet av året och början av nästa år så kommer vi även att flytta ner både experter och utförandepersonal som ska vara delaktiga i de större projekt som jag är övertygad om kommer att bli verklighet.

ENERGISEKTORN I UKRAINA ÄR HUVUDSAKLIGEN UPPBYGGD KRING GAS.

- Det som finns idag är ett system där landet är väldigt beroende av rysk gas. Ukraina har egentligen ganska mycket egen både gas och olja, men idag är dessa källor i stort sett oanvända. Det beror på det gamla sovjetprojektet där man satsade på gasutvinning i Sibirien och sedan transport till Europa via en pipeline som går genom Ukraina. Så idag är man väldigt beroende av rysk gas och det vill man komma ifrån, säger Jonasson.

- I västra Ukraina finns det en stor potential att kunna elda med fast biobränsle i form av skog från Karpatien och därmed kunna bli självförsörjande. Man tittar också på möjligheterna att åter öppna de egna källorna av gas och olja och ytterligare en möjlighet som undersöks är import av naturgas från väst. Det som håller på att ske är något av en historisk omställning och det gör att man känner sig lite som en pionjär som är med från start i detta.

Så här långt har man genomfört ett antal förstudier på olika typer av företag i Ukraina. Bilden kommer från ett sockerraffinaderi.

RECOND CONCEPT HAR EN GEDIGEN ERFARENHET AV ENERGIBRANSCHEN OCH FRÅN VATTENBEHANDLING. MEN, FINNS DET NÅGON KUNSKAP OM DETTA I UKRAINA ELLER ÄR DET HELT OKÄNT?

- Det finns en viss kunskap, det gör det, men det är väldigt olika från bransch till bransch. Rent generellt kan man säga att den traditionella metoden man tar till när effektiviteten går ner på en utrustning är att byta ut den. Lite som det var här hemma på 70-talet kan man säga. Att livstids-

förlänga genom olika åtgärder är ett tankesätt som man än så länge har dålig förståelse för. I flera av de förstudier vi gjort har vi kunnat visa att livslängden på olika typer av processutrustning kan förlängas med mellan fem och tio år. Genom att göra det så kan man ju bygga upp kapital för större, framtida investeringar. Så vi ser en klar potential vad gäller nyttan med förebyggande underhållsinsatser där nere, säger Nils-Erik Jonasson avslutningsvis.

Peter Olofsson

